

PRO

VERITATE

IN HIERDIE NOMMER:

- APARTHEID EN OPVOEDING 2
- KRITIEK OP „PRO VERITATE” 3
- DIE VERBREKING VAN GEMEENSKAP 5
- SINKRETISME IN DIE SENDING 5
- INDIE: HOOP EN WANHOOP 6
- GOSPEL: „EUROPEAN THING”? 8

CHRISTELIKE MAANDBLAD VIR SUIDELIKE AFRIKA
Jaargang 1. Nr. 3.

CHRISTIAN MONTHLY FOR SOUTHERN AFRICA.

Intekengeld R2 Subscription July 15 Julie 1962

Volume 1; No. 3.

By die Hoofposkantoor as nuusblad geregistreer.

Registered at the Post Office as a Newspaper.

THE RENEWAL OF THE CHURCH AT THIS TIME

If we speak of the renewal of the Church we must proceed from the assumption that the Church needs renewal. In order not to confuse the issue I wish to define renewal as the urgent sense of need of the Church to be and become more effective in her calling and mission as Christ's Body; to present a living and effective challenge to the world; to offer an enduring and satisfactory alternative to all the Kingdoms of the world; to speak with clarity and authority on all the vexing issues of our atomic age.

If we are complacently satisfied that the Church is in fact doing all these things, that she is presenting an effective challenge to the world and its way of living, that she is in fact an inspiring and vital demonstration of the Kingdom of God as the ultimate reality, that she presents a picture of unity, love and dedicated service, then I have no more to say.

But I am afraid you have to agree with me that this is not the case. Since it is not my task to go into all the distressing aspects of failure in the Church's life and witness, I will apply myself to the question as to how the Church can and ought to be renewed.

Before proceeding with that a further point needs clarification i.e. the expression "at this time". Again I am at a loss to define the exact significance or implications of this term. We are always naturally inclined to regard our times as so much worse or difficult than those of our predecessors. But I do think we are all in complete agreement on the point that our times are posing problems and questions to the church which often leaves us at a total loss for an answer.

Life has become secularised on all fronts. Humanism has become the theology of the masses; more than half the world lives under totalitarian regimes, which leaves very little room for freedom of confession of worship; on the other hand we are confronted with an almost fanatical drive towards unity. Life must be organised on a world scale in state and church: One World—One State—one Church (if any!)

And finally we are confronted on all sides with the urge to freedom—whatever that may mean to millions clamouring for it, millions without the slightest notion of what it involves by way of responsibility, inner stability, fundamental

values and technical and administrative ability or know how.

THREAT FROM CIVILIZED COUNTRIES

But, apart from the tumultuous activity of rapid social change in the underdeveloped and backward countries of the world and their impact on the church, we are faced with an even more serious threat from the over-developed and civilized countries of the western world. The general falling away from faith in the Christian sense of the word; the secularization of life; the worship of the achievements of technology and science has presented the church with the most serious challenge in its history. Many thoughtful thinkers speak of our time quite frankly as the post-Christian era. This affects not only Christianity but religion as such.

Nathan Glazer says in his book (American Judaism, 1957): "Religion has lost in the modern world the major position it held throughout history . . . the great change is that hardly any significant number of people now interpret life in the terms proposed by the major religions. They no longer live for salvation, no matter how defined but for life on this earth, in this world interpreted in purely non-religious terms."

The same sentiments have been much more forcefully expressed in Dietrich Bonhoeffer's "Letters from Prison". He comes to the conclusion that the world has come of age and has dispensed with religion in all its old and well known and accepted presentations. Here are extracts from his letters of June 8th and July 18th, 1944:

"Man has learned to cope with all questions of importance without recourse to God as a working hypothesis As in the scientific field, so in human affairs generally, what we call "God" is being more and more edged out of life, losing more and more ground The world which has at-

tained to a realization of itself and the laws which govern its existence is so sure of itself that we become frightened Even though there has been surrender on all secular problems these still remain the so-called ultimate questions — death, guilt, — on which only 'God' can furnish an answer, and which are the reasons why 'God' and the church and the pastor are needed. Thus we live to some extent by these ulti-

mate questions of humanity . . ."

In another letter he dispenses with even these ultimate questions "Religious people speak of God when human perception is (often just from laziness) at an end, or human resources fall: it is in fact always the Deus ex Machina they call to their aid, either for the so-called solving of insoluble problems or as support in human weakness or on the borders of human existence. Of necessity, that can only go on until men can by their own strength, push those borders a little further, so that God becomes superfluous as a Deus ex Machina. I have become doubtful even about talking of 'borders of human existence.' Is even death today, since men are scarcely afraid of it any more, and sin, which

they scarcely understand anymore, still a genuine borderline?"

Paul Tillich describes modern man as lacking "the lost dimension of life"—the dimension of religion, but he does not seem to be suffering in his missing of it.—His suffering is concentrated on other ends. As Glazer puts it—"even when he seeks economic and political justice, he seeks it not as a rendering of the will of a righteous God, but as a movement toward the most widespread possible hedonistic participation in the bounties of the earth."

These then are the times to which the church must address herself!

F. E. O'B. GELDENHULJS.
Pretoria.

(To be continued)

DIE NUWE TESTAMENT OOR DIE GODHEID VAN CHRISTUS

[1] Aanspraak as God en Aanbidlikheid

Sover ek kon vasstel trek hoofsaaklik drie groepe voordeel uit die onlangse uitspraak van die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering van die Ned. Herv. Kerk van Afrika, te wete die betrokke Kommissie self, die Jehovagetuies en die Islam. Die uitspraak het egter een saak benadeel, te wete die verkondiging van Jesus Christus, Seun van God en self ook God.

Daarom haas ek my om uit die Nuwe Testament die ewige en waaragtige Godheid van Jesus Christus aan te wys.

Mens sal die waaragtige godheid van Christus hoofsaaklik moet soek in die feit dat Hy in die Nuwe Testament met godsname aangespreek is en as aanbiddelike aangedui is. Om die rede sal ons eers ondersoek of die skrywers van die Nuwe Testament Hom met die naam „God" of gelykwaardige name onderskei. Daarna sal ons moet uitmaak of Hy volgens die Nuwe Testament werklik aanbiddelike is en daadwerklik aanbid is soos God aanbid is.

Dis waar, bewysplase dat Christus „God" genoem word, is skaars in die Nuwe Testament en dan is 'n groot deel van hierdie tekste bowendien nog tekskrities of eksegeties omstrede. Dit sou oneerlik en onwetenskaplik wees om hierdie feite uit die oogpunt van mens se persoonlike stellingname, selfs uit die sogenaamde „heilige vooroordeel van die geloof", te verdoesel. Die belydenis van Christus as God is deur sulke metodes nie gedien nie maar eerder benadeel. Uit hierdie selfde oorweging moet mens bereid wees om uit die staanspoor te erken dat die drie eerste Evangelies, oftewel Synoptici, wat die neerslag van die oudste tradisie aangaande Christus verteenwoordig, Hom nooit „God" noem nie. Verskillende redes kan vir hierdie verskynsel genoem

word. Eerstens, dit moet in gedagte gehou word dat die vroegste gemeente, die gebied van die historiese werksaamheid van Jesus, feitlik uitsluitlik Joodse gelowiges bevat het met hul natuurlike huiwering om die Godsnaam uit te spreek. Dieselfde kenmerk sal ons ook by Paulus opmerk. Daar kom by die feit, soos ons weldra nader sal aantoon, dat die Nuwe Testament goddelike predikate eers na die opstanding en verheerliking op Jesus toepas.

Dit verwonder ons daarom nie dat Hy eers deur die vierde Evangelie wat teen die einde van die eerste eeu geskryf is, God genoem word nie. Hierdie Evangelie doen dit op 'n skematies opvallende en indrukwekkende wyse, naamlik aan sy begin en aan sy einde. Dit begin met Christus God te noem en dit eindig met Hom te bely as God. Bedoeld is Joh. 1:1 en Joh. 20:28. Letterlik lui Joh. 1:1: „In die begin was die Woord en die Woord was in die teenwoordigheid van God en „God" was die Woord." Met opset plaas ek die tweede gebruik van God in hierdie teks tussen aanhalingstekentjies: In die Griekse oorspronklike ontbreek hierby naamlik anders as by die eerste gebruik, die lidwoord. Oor die algemeen en behalwe wanneer dit in kon-

struksie staan en as eienaam voorkom, dui „God" met die lidwoord in die Nuwe Testament God die Vader aan. Waar dit hier in Joh. 1:1 sonder die lidwoord voorkom en dit wel onmiddellik na die gebruik daarvan met die lidwoord, moet ons bereid wees om die verskil in betekenis te onderskei. Die bekende eksegeet, C. K. Barrett, vertolk die sienswyse van die grootste gedeelte van die teenswoordige eksegete met die oordeel: „Theos being without the article, is predicative and describes the nature of the Word. The absence of the article indicates that the Word is God, but is not the only being of whom this is true; if ho Theos had been written it would have implied that no divine being existed outside the second person of the Trinity." Anders as die Grieks kan meeste van ons germaanse tale die griekse predikatief nie weergee sonder 'n omskrywing nie. Ons kan dit as adjektief vertaal, maar dan verklaar dit net 'n hebbelikheid en nie 'n wesentlikheid nie. Dit sê dan te min. In die geval van Joh. 1:1 sou ons dan moet vertaal, „En die Woord was goddelik". Ons kan dit ook met 'n selfstandige naamwoord vertaal en dan te veel sê, soos die Afrikaanse vertaling byvoorbeeld doen met die weergawe, „en die Woord was God". Die predikatief wil nie sê dat die Woord God die Vader is nie, aan die ander kant wil dit ook nie sê dat die Woord net die kwaliteit van goddelikheid het nie; dit wil sê dat die Woord wesentlik God is. Die New English Bible vertaal daarom korrek met sy omskrywing, „and what God

(Vervolg op bladsy 2)

PRO VERITATE

KRITIEK OP „PRO VERITATE”

NAAS talle briewe en boodskappe van gelukwense wat ons ontvang het van lidmate van ons drie Afrikaanse kerke met die totstandkoming van Pro Veritate het daar ook uit sommige oorde skerp kritiek gekom. Omdat die redaksie die mening toegedaan is dat die inhoud en gees van die blad sy beste antwoord op alle kritiek moet wees, is ons nie van plan om op elke artikel of brief van kritiek te antwoord nie. Dis ook nie moontlik of nodig om sodanige kritiek in die blad te herhaal nie behalwe waar daar valse voorstellinge gegee of foutiewe beweringe gemaak word wat verdien om reggestel te word.

Tog ag ons dit nodig om elders in die blad twee stukke oor te druk wat onder ons aandag gekom het. Die eerste is 'n inleidingsartikel van „Die Kerkblad” (die amptelike orgaan van die Gereformeerde Kerk in Suid-Afrika) van 13 Junie en die tweede is 'n brief van C. M. de Villiers van Pretoria wat verskyn het in „Die Burger” van 12 Junie. Afgesien van die feit dat in laasgenoemde stuk daar geen enkele verwysing voorkom na of beroep gedoen word op die Bybel as die Woord van God nie, benader die skrywer die hele saak vanuit 'n politieke hoek en in 'n gesindheid wat ons net kan betreur. Daarom gaan ons nie verder op die inhoud van sy brief in nie behalwe om te antwoord op 'n bedekte insinuasie insake die fondse waardeur die uitgawe van die blad moontlik gemaak word. Daarom antwoord ons kortliks soos volg:

(1) **Geldelike Bronne:** Ten spyte van ons duidelike mededeling in die eerste uitgawe van die blad dat dit 'n geloofsonderneming is wat afhanklik is van die steun van lidmate van die Protestantse kerke in Suid-Afrika, skyn dit ons dat sommige persone so graag verlang dat dit bevind en bewys kan word dat dit steun ontvang uit die buiteland — waarby by implikasie gesuggereer word dat dit die Wêreldraad van Kerke is wat hierdie steun verskaf. Laat ons dus nou dadelik (tot teleurstelling van sommige van ons kritici) hier sê dat geen belofte of bydrae vir die blad uit die buiteland aangevra of ontvang is nie en is daar ook geen voorneme om sodanige steun te vra nie. Ons geldelike bydraes is afkomstig van lidmate — hoofsaaklik vanuit ons drie Afrikaanse kerke — wat deur klein bydraes van maand tot maand die publikasie van die blad moontlik maak en daardeur die onteenseglike bewys lewer van die groot behoefte aan die bestaan van so 'n orgaan.

Geen lid van die redaksie of die administrasie of skrywers ontvang ook enige vergoeding vir dienste gelewer nie (hoewel ons geen rede sien waarom sodanige vergoeding nie aangebied mag word as fondse dit toelaat nie). Dis 'n liefdeswerk wat gedoen word uit diepte van die dringende noodsaak van sodanige getuienis.

(2) „Blad sonder Standpunt”: Wie met 'n eerlike en onbevange gemoed die inleidingskolomme van ons eerste uitgawe gelees het, sou daar verneem het dat hierdie blad hom duidelik en onmiskenbaar stel op die waarheid van die Bybel as die Woord van God. Met watter goeie reg kan die redakteur van „Die Kerkblad” nou beweer dat die blad „sy kolomme oopstel sonder om self positiewe leiding te gee deur van 'n bepaalde standpunt uit te gaan”?

Die redakteur het dit verder teen die feit dat die blad geen spesifieke melding maak van die belydenisskrifte nie en dan stel hy die vraag: „is die belydenis dan nie die akkoord van gemeenskap nie?” Daarop antwoord ons net: Natuurlik is die belydenis die akkoord van gemeenskap — maar is die belydenis die enigste voorwaarde van gesprek? Of is dit die Woord? Natuurlik verwag ons vanselfsprekend van elke Christen wat behoort aan kerke van Gereformeerde belydenis dat hy vir die waarheid sal getuig vanuit die standpunt van die Woord en sy kerk se belydenis — soos ons dit trouens ook van Christene van kerke met 'n nie-Gereformeerde belydenis verwag dat hulle vanuit die waarheid van die Woord en in die lig van hulle belydenisskrifte sal getuig. Maar as 'n blad nou die geleentheid tot sodanige gesprek en getuienis op grond van Gods Woord gee, is dit dan sonde? Bied dit dan nie juis die pragtige geleentheid aan Christene uit die Gereformeerde tradisie om die ryke inhoud van hulle belydenisse aan Christene van ander kerke te vertolk nie? En wat nou van hedendaagse vraagstukke waarvoor ons belydenisskrifte nie spesifiek gehandel het nie: moet ons daarom gladnie daarvoor tot 'n gesprek kom nie?

Ons kan nog baie meer antwoord — maar genoeg. Nog net dit: Moet die skerp reaksie vanuit sommige kringe nie toegeskryf word aan 'n vrees dat die blad deur sy getuienis juis die volle waarheid van Woord en belydenis sal bevestig en die halwe waarhede van menslike tradisie en meninge sal ontbloot nie? Ons laat dit aan ons lesers oor om self hieroor te oordeel •

'N BLAD OP 'N GEVAARLIKE GOLFLENGTE

Op 15 Mei j.l. het die eerste uitgawe van 'n tweetalige blad „Pro Veritate”, verskyn. Ons wil om twee redes na hierdie blad verwys. Eerstens blyk dit dat 'n groot aantal lesers van „Die Kerkblad” die blad ontvang het, waarin 'n beroep gedoen word om daarvoor donasies af te sonder en om op „Pro Veritate” in te teken. Dit het daartoe gelei dat van ver-

skillende kante sterk by ons aangedring is om in hierdie verband leiding te gee. Ons moet dit op prys stel dat daar vooraf eers gevra word: Hoe moet ons staan teenoor hierdie blad wat op die wyse by ons kom aanklop? Tweedens wil ons daarop wys dat in die eerste uitgawe van „Pro Veritate” in die redaksionele artikel duidelik verklaar word dat die

blad homself wil aandien as „'n noodsaaklike aanvulling . . . by wat die afsonderlike kerkblaaie reeds in eie kring bied.” Dit bring vanselfsprekend mee dat „Die Kerkblad” ook noodsaak word om hom rekenskap te gee van sy standpunt ten opsigte van 'n blad wat naas die kerklike orgaan van die Gereformeerde Kerk in Suid-Afrika as „'n noodsaaklike aanvulling” sy plek wil inneem.

Ons uitgangspunt
Die Gereformeerde Kerk is 'n belydenis- en 'n belydende kerk. Hierdie feit moet voorop gestel word omdat dit vanselfsprekend deurslag moet gee, ook in ons konfrontasie met hierdie blad wat, soos sy redaksie te kenne gee, „Die Kerkblad” noodsaaklikerwys wil „aanvul”. Nou wil ons onomwonde verklaar dat, hoe goed die bedoeling van die redaksie van „Pro Veritate” ook mag wees — daaragter wil ons hoegenaamd geen vraagteken plaas nie — ons die blad nie as sodanige „aanvulling” kan verwelkom nie. Waarom nie? Ons sal dit probeer verduidelik deur net op een sentrale beswaar te konsentreer.

Blykens die redaksionele artikel in hierdie eerste uitgawe onder die opskrif „Wat ons wil”, waarin die uitgangspunt, die beleid en die oogmerke van die blad uiteengesit word, is die bedoeling om in 'n oop gesprek, „deur vrye meningswisseling”, „alle vraagstukke wat die kerk van Christus en die koninkryk van God raak” te laat bespreek, om sodoende „vanuit die lig van die Skrif” te kom tot die waarheid. Op die manier moet dan „eerlik en onbevrees” gesoek word na die waarheid en moet dit „bekendgestel” word.

Die blad stel hom op die standpunt van die Skrif, maar dit doen Rome en die Bibliasme ook. Van die gesag van die belydenisskrifte en strenge konfessionele binding word hier egter met geen enkele (Vervolg op bladsy 4)

APARTHEID BY DIE OPVOEDING VAN DIE MENS

(Vervolg van bladsy 2)

3. As landbouer en veeteler; en

4. As ambagsman in een of meer rigtings om in eie en gemeenskaplike behoeftes te voorsien.

Indien ons dit nie bale mis het nie, dan is presies dieselfde beginsels deur die Bantoe voor hulle aanraking met die blanke by die opvoeding van hulle eie jeug, gevolg.

Maar waarom apartheid in die opvoeding van die mens? Indien dieselfde eis vir die Bantoe as vir die blanke gestel word, dan moet daar aparte skole en universiteite inrigtings ontwikkel word vir elke stamgroep. Vir die ontwikkeling van waardebewussyn en samehoorigheidsbewussyn is dit noodwendig dat die kinders van die Bantoe opgelei sal word deur middel van die eie moedertaal en deur stamtotse lede van hulle eie stam. Waar kinders van die Bantoe toegelaat word tot skole of universiteite ingelig om in die behoeftes van die blanke te voorsien, daar word 'n kleurslagboom daargestel. Soos ons reeds gemeld het, moet die Bantoe nou eers 'n vreemde taal leer, voordat hulle iets kan leer. Verder, dit

word veronderstel dat die leerling van die blanke skool goed aangepas is om aan die behoeftes van die blanke leerlinge te voorsien. Dan kan daar geen rekening gehou word met die behoeftes van die Bantoe nie.

Jare gelede het 'n Bantoe-onderwyser die vraag gestel aan 'n dosent van die Universiteit van Pretoria: „Waarom laat julle nie Bantoe-studente toe tot die Universiteit van Pretoria nie?” Hy kry toe hierdie antwoord: „Ky, ons het die Universiteit van Pretoria opgebou om die jong mense van ons volk voor te berei vir die diens van ons volk. Indien julle nou wil hê, dat julle jong mense tot die diens van die Maboeroe opgelei sal word, goed, dan kan ons oor die toelating van Bantoe-studente tot ons Universiteit gesels. Maar as julle wil hê, dat julle jong mense opgelei moet word tot die diens van julle eie stam, dan moet julle die pad volg, wat ons geloop het en julle eie Universiteit opbou.”

Nog 'n belangrike punt is dit. Die blanke, wat opgroei binne die beskawing, wat deur sy eie ras ontwikkel is, vind homself heel natuurlik in harmonie met daardie beskawing terwyl die Bantoe hulself aan 'n vreemde omgewing moet aanpas. Dit bring die gevaar van die ontstaan van 'n minderwaardigheidsidee, by die Bantoe mee. Nou kom ons tot 'n besonder belangrike vraagstuk, 'n vraagstuk wat alleen deur die Bantoe self opgelos

kan word, nl. die vraagstuk van wetenskaplike opleiding vir die Bantoe in die eie moedertaal. Daar is vandag verset by die Bantoe teen hierdie beginsel en tensy die Bantoe self hulle houding verander, sal die oplossing moeilik gevind kan word. Die Engelse spreekwoord sê: „You can lead a horse to the water, but you cannot make it drink.” Maar ons is oortuig dat die verset van die Bantoe toegeskrywe mag word aan vooroordeel, aan misverstand, aan verkeerde inligting en aan 'n gebrek by die Bantoe om die inhoud en die omvang van die vraagstuk te begryp.

Hier kan die Afrikaner uit ervaring praat. Wanneer 'n man 'n sekere pad loop en hy raai 'n ander om 'n ander pad te volg, dan het die ander goeie rede om agterdogtig te wees. Maar wanneer hy self die pad loop, wat hy aan die ander aanraai, dan is daar geen rede vir agterdog nie. Wat is die pad wat die Afrikaner geloop het en nog loop? Omtrent vyftig jaar gelede was wetenskaplike opleiding vir Afrikaners alleen in 'n vreemde taal, moontlik. Nou is dit waar, die individu kan soveel kennis van 'n vreemde taal of tale opdoen, as hy vir sy eie vooruitgang nodig het, maar dit is nie vir die hele volk moontlik nie. 'n Volk kan alleen deur middel van die moedertaal opgevoed word. En 'n aantal jong Afrikaners het dit ingesien en elkeen van hulle, waar hy in die

geleentheid was om nuwe kennis te versamel, het aan homself die vraag gestel: „Hoe kan ek dit in Afrikaans aan my eie volk duidelik maak?” Want vyftig jaar gelede was die Afrikaanse taal nog die taal hoofsaaklik van boere, uitstekend ontwikkel vir die behoeftes van 'n boeregemeenskap, maar nie aangepas aan andere eise nie. Toe die jong Afrikaners begin het, om 'n eie wetenskaplike taal te vorm, het hulle verset van verskillende kante ontmoet. Van die kant van Afrikaners, wat in plaas van Afrikaans, Nederlands wou invoer; van die kant van Engelse, wat beweer het dat ons nooit 'n Afrikaanse wetenskaplike taal sou kan ontwikkel nie. Maar die manne het aangehou en reeds vier-en-veertig jaar gelede het prof. D. F. du Toit Malherbe begin om lesings oor chemie in Afrikaans te gee.

Omtrent twee-en-veertig jaar gelede het 'n dr. Leonhard Willems, 'n leier van die Vlaamse Beweging in België gesê: „'n Universiteit moet wees soos 'n waterbak bo op 'n kop, vanwaar pype die water van kennis bring tot by alle dele van die bevolking. Ongelukkig in ons land is die pype op 'n sekere hoogte deurgekap. Die taal van die deftiger klasse en van die universiteit is Frans, die taal van die volk is Vlaams. En daarom is elke Vlaming gedoem om 'n slegte boer, 'n slegte timmerman, 'n slegte smid, 'n slegte handwerker op elke gebied te wees,

want die wetenskap mag vir hom niks beteken nie.” Die woorde van dr. Willems was van toepassing ook op Suid-Afrika want vir die Afrikaner van daardie dae was wetenskaplike kennis toegesluit in 'n vreemde taal. En vir die Bantoevolk is die wetenskap vandag nog toegesluit in 'n vreemde taal.

Die Afrikaner het hierdie moeilikheid opgelos; hy het sy eie universiteite opgebou en 'n wetenskaplike taal ontwikkel sodat daar vandag 'n ongehinderde vloei van die wetenskap tot by alle dele van ons volk is.

Die regering kan die Bantoe help om eie universiteite inrigtings te ontwikkel, maar die ontwikkeling van 'n Bantoe-wetenskaplike taal is die taak van die Bantoe self. Dit is 'n groot taak en dit eis die medewerking van die hele Bantoevolk, van die hoofde en leiers van die Bantoe, van alle intelligente Bantoe sowel as van die volk as geheel. Maar voor dit nie geskied nie, sal daar altyd 'n hindernis wees op die pad van die Bantoe tot volle ontwikkeling van hulle eie beskawing. Dit spreek vanself, dat wanneer die Bantoe hierdie saak ernstig aanpak, hulle sal kan reken op die volste steun van die Nasionale regering, sowel as van hulle talryke ware vriende onder die Afrikaners.

J. HEYL.

Potgietersrus.

Christian Love: RADICAL DEMONSTRATION

In an article in „Pro Veritate” there was a plea made for some radical re-thinking about Christian Love. This is very necessary and all to the good but it must surely lead on to the radical demonstration which shows as plainly as a pikestaff that Christian love can out-love the pagan and the humanistic world about us. Unfortunately we have very little evidence in our church life of the power of Christian love. Few of us have allowed ourselves to be surprised or taken unawares by the power and purity of this love. When this happens things become possible which were quite impossible before.

Most of us agree in principle about loving God and loving our neighbour but there is a wide divergence about the practice of this love. Some of us, to our joy, have found that the normal channels which folk use to express their love can also be used to communicate the love of God to our fellows. There is of course a wholly different emphasis: this love is always seeking to give and not to get, it has no strings attached. When we put our emotions completely at the disposal of God, some of us find that we can express our love far more freely than we have ever done before. Seldom are our actions misunderstood and there are no entanglements like those who love on a human level. More of us need to experience this glorious freedom in Christ. In the past I have been far too tentative and cautious and now I realise that I must let folk know implicitly as well as explicitly

that I love them. This passionate love which we can receive from God must be expressed in our lives in a thousand and one ways but not the least in gestures of affection which commonly demonstrate love.

Christian love is no flabby, sentimental emotion, but it is emotion and we should use and consecrate this emotion: it demands the highest of the person loved and at the same time provides much of the encouragement and power necessary to meet that demand. Underneath this rather radical expression of God's love there pass the silent hours of prayer and meditation. It is virtually impossible to live in this dimension where the very love of God is reproduced in you without much time spent in His presence. But that time, knocked off sleeping hours is just not needed for physical health because as Agnes Sanford says: „Christian love is a powerful, radiant and life

giving emotion, charged with healing power both to the one who learns to love and the one who is loved.” While Nels Ferre says: „Those who love are free from themselves in proportion to their depth of their love for others.”

Most folk, most Christian folk have not experienced the power and wonder of Christian love because they have been afraid. Their minds are bedevilled by „eros” and they have never broken through to Christian love in any depth. If our commitment to Christ is real then we can love freely and through our love we will see others released to express this love to their friends. A pretty sure test of the validity of this love is whether it is releasing the one loved for greater work and witness and worship. Not for twenty years have found such reality and joy in Christian living since I radically put into practice the New Testament commands to love God and to love my neighbour as I love myself. They have come down from the academic, intellectual level into ordinary everyday living. And in doing this all relationships are touched with a divine element that tends to make life sparkle.

DANTE ANDERSON.
Roodepoort.

KRIEKE OP „PRO VERITATE”.

(Vervolg van bladsy 3)

woord gespreek nie. Ten grondslag van die hele benadering lê die gedagte van 'n godsdiens bo geloofsverdeelde. Ons het hier te doen met 'n skip sonder vlag op die waters wat deur elke wind in 'n ander rigting gevoer kan word, sonder 'n vaste, konfessionele lyn, soekende na die waarheid. Dit is 'n blad wat sy kolomme oopstel sonder om self positiewe leiding te gee deur van 'n bepaalde standpunt uit te gaan. Dit is 'n Areopagus, 'n „Hyde Park”, wat aan elkeen die geleentheid bied om sy saak te stel, sonder dat daar uitsluitel gegee word oor wat nou die waarheid is en wanneer dan nou die waarheid gevind is. Uit die eerste uitgawe blyk reeds in oorvloedige mate dat „die vraagstuk van rasse- en kleurverhoudinge” skering en inslag sal wees. Dit word in die vooruitsig gestel dat daar in „Pro Veritate” se kolomme „groot meningverskil oor brandende vraagstukke” sal wees. Die „m e e s” uiteenlopende standpunte” sal gestel word. Dit behoort vir elkeen duidelik te wees dat hierdie blad met sy oop gesprek onefindige verwarring gaan stig en help bevorder, juis omdat hy self geen koers het of dit dan tenminste, soos uit die redaksionele artikel blyk, nie van plan is om aan te dui nie. Met reg kan ons seker die vraag stel: Waarheen wil „Pro Veritate” presies? In die eerste uitgawe word reeds liberale gedagtes kritiekloos by die lesers ingedra. Is so 'n orgaan sonder sterk positiewe leiding nie 'n uiters gevaarlike projek nie?

'n Brug tussen die kerke

Die redaksie gee in sy hoofartikel te kenne dat langs dié weg die kerke nader aan mekaar gebring moet word sodat daar „'n verenigde getuienisse” kan wees. „Deur die samestelling van die redaksie uit evangeliedieners van verskillende Protestantse kerke word uitdrukking gegee om hierdie suiwer Bybelse eenheid te bevorder.” Dit is tog duidelik dat wanneer byvoorbeeld 'n predikant van die Gereformeerde Kerk op die redaksie geplaas word, hy nie namens hierdie kerk kan spreek nie. Die Algemene Sinode spreek namens die kerk en die het ook

inderdaad standpunt ingeneem ten opsigte van die „vraagstuk van rasse- en kleurverhoudinge”. Die Sinode het verder ook wel deeglik 'n offisiële, ordelike weg daargestel vir 'n interkerklike gesprek en het sy benadering in hierdie saak baie duidelik prinsipiële gefundeer. Maar wat meer is: die redaksie van „Pro Veritate” verklaar in sy hoofartikel dat hy deur die „vrye meningswisseling” in hierdie stuurlose blad „'n dieper eenheid van geloofsgemeenskap en gesamentlike getuienisse tussen die verskillende kerke” wil bewerkstellig. Nou stel ons die vraag: Is die belydenis dan nie die akkoord van gemeenskap nie? Dan alleen kan dit tog volgens ons gereformeerde standpunt die saak van die waarheid dien. Hierop berus dan juis ons ernstige bedenkinge teen die hele uitgangspunt en strewe van die valse ekumenisiteit soos dit veral in die Wêreldraad van Kerke vandag sy beliggaming vind, ten spyte daarvan dat hierdie organisasie tog ook pretendeer dat hy hom stel op die standpunt van die Skrif.

Ons sou nog meer punte van baie ernstige beswaar na vore kon bring, maar ons meen dat dit reeds genoegsaam duidelik behoort te wees dat dit heftemal uitgesluit is om hierdie blad met sy klaarblyklik liberale inslag te kan sien as „'n noodsaaklike aanvulling” by „Die Kerkblad” van die Gereformeerde Kerk in Suid-Afrika.

C. M. DE VILLIERS, Schoemanstraat 1085, Hatfield, Pretoria, skryf:

Die aaklige integrasie-monster bekruipt tans weer ons Afrikanervolk — nie in sy naakte gedaante van Boerehaat en geldsug nie, maar uitgevat met Sondaggesig en kerkklere, en daarom vir ons op sy allergevaarlikste! Die eis om rasse-integrasie, en daarmee noodwendig ook nasionale selfmoord, kom naamlik nou tot die Afrikaner in die taal en in die naam wat hom in die diepste van sy wese roer en waaraan hy geleer het om homself onvoorwaardelik te onderwerp: dié van sy Here en sy kerk.

Hierdie Sirenesang is aanvanklik slegs deur enkele N.G. predikante aangehef, dog in die boekie Vertraagde Aksie het predikante

van die Hervormde en die Gereformeerde Kerk hul stem daarby gepaar, en by die Cottesloe-beraad het die meeste N.G. Kerk-aangevaardigdes daarvoor geswig.

Die sinodes van die Transvaalse en die Kaapse N.G. Kerk het die integrasie-eis op beslisse wyse verwerp (hoewel die Cottesloemanne met enkele uitsonderinge nog stewig in hul moderatuursposte en professorale leerstoel sit), en daarmee was die deursnee-lidmaat volkome gerugstelt — soos dit nou wil blyk, ten onregte. Die blad „Pro Veritate” het naamlik pas sy verskyning gemaak, en in die eerste uitgawe word kerklike integrasie met hernieuwe ywer gepropageer (ook met geïntegreerde stem, te oordele na die samestelling van die redaksie, en 'n mens mag tog seker ook vra: uit watter geldelike bronne?).

Vir die N.G. lidmaat is die ontstellendste in die jongste ontwikkeling egter dit: die nuwe blad wil klaarblyklik die Cottesloe-„boodskap” voortdra ondanks die ondubbelzinnige verwerping daarvan deur ons hoogste kerklike instansies, maar ons verneem asnog geen woord van teenspraak of protes van die kant van die N.G. leiding, sy kerkrade of lidmate nie. Is die Kerk so geïmponer of reeds dermate vir integrasie gekondisioneer?

Die Geysersaak

Veel ernstiger nog. Die Geysersaak word in N.G. kringe aangegryp (weliswaar, na ons hoop en glo, slegs in geïsoleerde gevalle) om die kerk waarvan prof. Geysers predikant was, onder verdagte lig te stel en also die spreekwoordelike „vlieg af te vang”. Maar laat ons dit ruitelik en onomwonde erken (en ek doen dit as lidmaat van die N.G. Kerk): die Hervormde Kerk het by Cottesloe pal en manmoedig gestaan toe ons eie kerk in magteloseheid voor aartsbiskop De Blank en sy medestanders geswig het.

Die Hervormde Kerk staan onteenseglik as 'n bastion van ons so gemaakte, maar nogtans onaantastbare skeidingsbeleid. Wie weet, bly hy nog op kerklike gebied die enigste toevlugsoord van apartheidsgesindes wanneer (wat God genadiglik verhoed!) die ander Susterkerke uiteindelik voor die integrasie-magte mag swig.

Oordenking

DIE SKEIDSMUUR AFGEBREEK

„Want Hy is ons vrede, Hy wat albei een gemaak en die muur van skeiding afgebreek het . . .” — Ef. 2:14.

Paulus skryf hier aan Christene in Efese wat kort vantevore nog heidene was. Hy herinner hulle daaraan dat hulle vroeër sonder Christus was, vervreemd van die burgerskap van Israel en vreemdelinge ten aansien van die verbode van die belofte, sonder hoop en sonder God in die wêreld.

Teenoor die „vroeër” staan die „nou”. Nou het julle wat ver was, so vervolg die apostel, naby gekom deur die bloed van Christus. In hierdie woorde vind die profesie van Jesaja, eue vantevore, sy vervulling: „Ek skep die vrug van die lippe; vrede, vrede vir die wat ver is, sê die Here.” Die bloed van Christus verteenwoordig in hierdie verband sy hele versoeningswerk. Deur sy verlossing breek Hy die muur van skeiding af.

Ons moet hierdie muur van skeiding sien in die betekenis van „omheining”. God het sy volk beskerm, omhein met wette vir elke lewensgebied. Wanneer Jesus Christus nou deur sy lyde, sterwe en opstanding die muur van skeiding afbreek, beteken dit nie dat Hy die ou wette opsy skuif of vernietig nie, maar dat Hy hulle vervul. En deur die vervulling van die wette val die omheining wat Israel van die ander volke geskei het, weg. Nou is die ruimte van genade oop vir die Efesiërs en vir almal wat waarlik in Jesus Christus as hulle Verlosser en Saligmaker glo.

Dit het vir die Jode wat Christene geword het nie maklik gegaan om die vooroordele teen die heiden-Christene te oorwin nie. Die stryd van Petrus en die apostel-konvent wat later gehou is, getuig daarvan. Die Jood mog immers die huis van 'n heiden nie binnegaan; hy mog hom nie eers met die hand groet nie. In die strikte wetsonderhouding was sy heil geleë.

Aan die ander kant het die heiden-Christene hulle gedurig gekwel oor die vraag of die Christene uit die Jode hulle as mede-geloofsgenote sou aanvaar. As nie-Jode mog hulle die tempel nie binnegaan nie. Ook kon hulle die godsdiens van die Jode slegs aanvaar as hulle bereid was om as „bekeerlinge” volkome met die Joodse volk een te word.

Al hierdie onsekerheid en spanning is verbreek deur die middelaarswerk van Jesus Christus. Die skeiding is weg, die muur is met die grond gelyk gemaak. Daarom kan die apostel dit uitjubel: deur Hom het ons albei die toegang deur een Gees tot die Vader. Die vreemdelinge word mede-burgers van die heiliges en die bywoners word huisgenote van God. As die Skrif érens duidelike taal spreek, doen hy dit seker hier.

Hierdie gedeelte uit die brief aan die Efesiërs is vir die verhouding tussen die gelowiges uit die verskillende rasse in ons land van die allergrootste betekenis. Vanselfsprekend is daar verskille tussen toestande van die tyd waarin die brief geskryf is en dié wat ons vandag belewe. Daar is egter ook groot ooreenkomstige.

Vandag dink ons oor die algemeen nie meer dat die evangelie van Jesus Christus „slegs vir blankes” is nie. Die mense onder ons wat gesê het dat die enigste „evangelie” vir die swartman die sambok is, het baie min geword. Tog is daar nog duisende mense wat hulleself gelowiges noem, wat in 'n sfeer van geestelike meerderwaardigheid lewe. Dit is hulle wat reken dat 'n gelowige uit die blanke ras geestelik vanselfsprekend op 'n hoër trap staan as 'n gelowige uit 'n ander ras. Die gevolg daarvan is dat daar op 'n mede-gelowige uit 'n ander ras neergesien word. Daarom word die kontak dan ook tot 'n minimum beperk. Terwyl Christus die skeidingsmuur afgebreek het, word van die kerkmure 'n nuwe skeidingsmuur gemaak.

Wanneer Paulus hierdie woorde aan die Efesiërs skryf, bedoel hy beslis nie daarmee dat die heidene wat Christene geword het, nou in die Joodse volk moet opgaan nie. Ook verwag hy nie dat die Jode-Christene nou hulle afkoms moet verloën nie. Hy wys egter op Jesus Christus wat deur sy dood die vrede bewerk het en daarom verlang hy dat Jode-Christene en heiden-Christene mekaar rondom die kruis sal ontmoet in eenheid van die ware geloof.

En dit eis God van ons: dat ons, met behoud van die verskeidenheid wat daar tussen gelowiges uit verskillende volke bestaan, die geskeidenheid deur die geloofs-eenheid sal vervang.

Hierdie eenheid moet nie alleen geglo word nie, dit moet ook van tyd tot tyd en by besondere geleenthede gesien word. Jesus Christus het die skeidingsmuur afgebreek. Wie is ons wat handel asof dit nooit plaasgevind het of wat, nog erger, weer nuwe mure in die plek daarvan wil oprig?

Ook in hierdie opsig moet ons ons deur die Woord van God laat lei. Ons moet in Jesus Christus ons vrede sien. Hy het deur sy kruisverdienste vrede tussen God en die mens bewerk. En op grond daarvan roep Hy ons op om mekaar te sien en te waardeer as gelowiges vir wie Jesus Christus sy lewe gegee het.

Hy is ons vrede. En salig is die vredemakers, want hulle sal kinders van God genoem word!

Indrukke uit die Buiteland.

INDIË

Land van hoop en wanhoop.

As 'n mens op die internasionale lugmawe van Bombaai, Nieu-Delhi of Kalkutta afklim, is die eerste wat die oog vang 'n groot kennisgewing. Ja, as Suid-Afrikaner verwag ons mos 'n kennisgewing waarop staan: **Honde en Suid-Afrikaners nie toegelaat nie.** Hoe baie keer moes 'n mens hierdie storie nie in Suid-Afrika aanhoor nie, van verantwoordelike sowel as van onverantwoordelike mense.

Die kennisgewing wat op al hierdie lughawes pryk, is beslis iets buitengewoons, want ek het oor die hele wêreld geen sodanige kennisgewing gesien nie. 'n Groot kennisgewingbord . . . met die portret van die Indiese premier, Nehru, daarop, en langsaan in duidelike skrif: „Verwelkom elke buitelandse besoeker as 'n gas en 'n vriend”. Dit was vir my 'n skok, want ek sou ook so graag 'n storie wou skryf oor die vyandigheid van Indië . . . dit sou beslis sensasie wees.

Maar Indië oorweldig die besoeker as land van uiterste kontraste . . . Hoop en Wanhoop.

Indië is grootliks nog 'n landelike streek, met nie minder as 'n halfmiljoen dorpie of „villages” waarin die landelike bevolking saamgetrek is. 85% van die bevolking van Indië woon nog op die platteland, en een van die groot stede van Indië het meer inwoners as wat Suid-Afrika se hele blanke bevolking tel. Indië is 'n uiters armoedige land, en tel 40% van die wêreld se onderontwikkelde mense. Maar Indië is besig om moedig vorentoe te beur. Kennis is mag, en so sien 'n mens die smag na kennis nie net in die talle skole wat almal tot oorlopende toe vol is nie, maar veral by die talryke universiteite. Die Universiteit van Delhi met sy pragtige moderne geboue, agt fakulteite en 23,000 studente hou die sprankle hoop vir môre, terwyl die wanhoop van vandag nog hoogty vier. Onderwys in Indië is tans verpligtend vir alle kinders tussen die ouderdomme van 6 en 11 jaar, en die verwagting is dat verpligte onderwys spoedig na 16 jaar verhoog sal word. Hoewel nog sowat 60% van die bevolking van Indië totaal ongeletterd is, daal hierdie getal vinnig, en die verwagting is dat oor 5 jaar daar veel minder ongeletterdes sal wees. Is Indië skaam oor sy agterlikheid? Nee, beslis nie; hulle sien dit as die gevolg van wat hulle noem „koloniale uitbuiting.” Hulle gee Engeland die skuld vir die hoë persentasie ongeletterdes, en wys op die verbetering van die onderwys sedert die verkryging van onafhanklikheid in 1948.

'n Tweede belangrike ontwikkeling in die Indië van vandag is die snelle industriële ontwikkeling van die land. Die sitting van die Wêreldraad van Kerke in Delhi het veel minder aandag getrek as die Indiese Industriële Skou. In twee geboue wat aangrensend is, het Amerika en Rusland hulle ware uitgestal. Amerika se aeromobile, die voertuig wat op 'n lugkussing voortbeweeg, en Rusland se Yuri Gagarin, was die vernaamste aantrekkingskrag van die buitelandse lande. Wat egter in Indië gefabriseer word, was vir my 'n ontugtering. Indië voer nou lokomo-

tiewe uit wat eiehandig van kop tot tone in Indië vervaardig is, en 'n vliegtuig wat kompleet in Indië vervaardig en gemonteer is, het sy toetsvlugte suksesvol uitgevoer. Die Industriële skou in Delhi was 'n overture van 'n nuwe Indië wat hom ontworstel aan 'n agrariese verlede, na 'n toekoms waarin industriële en landbou gebalanseer word.

'n Derde belangrike faset van die Indië van vandag is gesinsbeplanning. As daar nie 'n drastiese vermindering gaan kom in die fantastiese hoë geboortesyfer in Indië nie, gaan die onderwys- en industriële ontwikkeling te laat kom om die wanhoop te stuit. In 'n vyfjaarplan in hierdie verband bestee die regering in Indië R40 miljoen om die geboortesyfer te verlaag. Maar in 'n ongeletterde en onderontwikkelde bevolking is geboortebepaling bykans 'n onbegonne taak. Gedurigdeur hoor mens dan in Indië dat daar gepraat word van „Population explosion.”

Die laaste belangrike ontwikkeling in Indië vandag is die grootskaalse program vir Gemeenskapsontwikkeling: 300 miljoen landelikes word die nuutste metodes van landbou geleer, en dit is veral tegnisi uit Japan en Amerika wat hierdie nuwe kennis bring deur die sogenaamde vriendskapsambassadeurs. Hierdie mense kom woon en werk op koste van Amerika of Japan in Indië, en help die Indiërs om hulle land op te bou. Die Amerikaners is tans met hierdie vriendskapsambassadeurs ernstig doenig, veral in die nuwe onafhanklike Afrikastate.

Daar is tekens van hoop, maar die oorvloedige tekens van wanhoop wat jy rondom jou sien, stem jou soms uiters pessimisties. Watter rol vervul die Kerk van Jesus Christus in hierdie toestande van hoop en wanhoop?

DIE KERK IN INDIË:

Indië het 339 miljoen Moslems, Boedhistes en Christene. Volgens oorlewering het die apostel, Thomas reeds in die eerste eeu n.C. na Indië gekom, en aan die Weskus van Indië 'n kerk gestig. Hierdie Siriese Orthodoxe kerk het deur die eeue heen deur isolasie verstar, en bykans geen sendingwerk is vir baie eeue gedoen nie. Die

kastestelsel word sterk eerbiedig in die Siriese kerk aan die Malabar-kus in Indië, en wanneer iemand uit 'n hoë kaste trou met 'n laere, word dit as 'n gemengde huwelik beskou. 'n Priester het met afkeur verwys na so 'n gemengde huwelik, en met betrekking tot die kinders uit so 'n huwelik verklaar: „They have the vices of both and the virtues of none.” Eers na die aankoms van Westerse sendelinge in 1850, het die Mar-Thoma-kerk begin sendingwerk doen, en vandag is daar 'n groot sendingywer in hierdie kerk. Die kerk is volkome selfstandig, selfonderhoudend, selfvoorsienend en selfuitbreidend.

Met die ontdekking van 'n seeweg na Indië in 1498 begin die sendingaksie na Indië. Die Portugese koloniseer Goa, en die eerste Rooms-Katolieke sendelinge begin hul taak in Indië. Franciscus Xaverius is een van die bekendste Rooms-Katolieke sendelinge in hierdie tyd, en toe hy verneem van die genadeleer van die Hindoeïsme, skryf hy dat die Lutherse dwaling oor die genade selfs in Indië inslag gevind het.

Daar is 11 miljoen Christene in Indië, sowat 2,25 persent van die bevolking. Die Rooms-Katolieke Christene tel sowat 50 persent van die 11 miljoen Christene. Sedert 1914-1944 het die getal Christene in Indië presies verdubbel. Na die verkryging van onafhanklikheid in 1947 groei die Kerk veel stadiger as vantevore.

Dieselfde twee sendelinge wat gepleit het vir 'n sendeling in Suid-Afrika, Ziegenbalg en Plutschau, was die eerste Protestantse sendelinge in Indië, en het in 1706 in Tranquebar aangekom. William Carey het teen die einde van die agtiende eeu die basis van die Protestantse sending in Indië gelê. Hy het die Nuwe Testament in veertig tale en dialekte in Indië vertaal. Koningin Victoria maak die Anglikaanse Kerk die staatskerk van Indië, en hierdie daad het die Kerk geweldig veel skade aangedoen in Indië.

Dit gaan geweldig moeilik vir 'n Christelike sendeling om sendingwerk in Indië te gaan doen. Geen visum word vir sendingwerk toegestaan nie. In 1908 verenig die Amerikaanse Kongregasionaliste, die Londense Sendinggenootskap, die Amerikaanse Reformed Church en die Skots-Presbiteriaanse Kerk, en vorm die Verenigde Kerk van Suid-Indië. Na onderhandelinge met ander groepe ontstaan in 1947 die Kerk van Suid-Indië, 'n vereniging van Anglikane, Presbiteriane Kongregasionaliste en Metodiste. Die Verenigde Kerk het een kwart van alle nie-Roomse Christene organies verenig. Tans is 'n soortgelyke plan vir organiese kerkvereniging in Noord-Indië aan die gang, en as 'n mens die groot taal- en kasteverskille voor oë hou, is die Verenigde Kerk geen geringe prestasie nie. Reeds in 1923 is die Nasionale Christenraad van Indië gestig om die

Christelike aksie te koördineer.

Hoewel Indië 'n sekulêre staat wil wees wat die ewewig tussen die verskillende godsdienste wil bewaar, het die nasionale oplewing beslis die „nasionale godsdienste,” Hindoeïsme bevoordeel. Christenvervolging kom sporadies voor, en in Pakistan neem dit skrikwekkende afmetings aan. Geen Christen mag in die staatsdiens in Pakistan dien nie, en bekering tot die Christendom van 'n Mohammedaan is 'n „misdad” wat swaar gestraf word. Onder sulke omstandighede word konnafeonele geskeidenheid as 'n ontoelaatbare luukse gesien. Ekumeniese verbondenheid is 'n sine qua non vir die voortbestaan van die Christendom in Indië.

Die sendingkerk-gedagte is totaal uitgedien in Indië — tevens in die hele Ooste, net soos in Afrika. As 'n „sendeling” hom in Indië kan vestig, word hy lid van die inheemse Kerk, word as vennoot en hulpkrag beskou, en nie as raadgever nie en kry dieselfde besoldiging as die Indiese predikant — sowat R24 per maand. Hoogstens word daar nog van jonger kerke gepraat — die term sendingkerk behoort aan die „koloniale verlede.”

Hoewel sowat 80 persent van die Indiese Christene aan die laere kaste behoort, is daar min ongeletterdes onder die Christene, en deur die voorsiening van gesondheidsdienste deur die „sending”-hospitale, is die lewensverwagting aansienlik hoër as by die nie-Christelike bevolkingsdeel. Dit is wel waar dat die getal Christene in die staatsdiens uiters gering is, en daarom is die aanstelling van 'n Christen as goewerneur van die oorwonne Portugese Goa (oorwegend Christelik) 'n opportunistiese set van eerste minister Nehroe. Die kastestelsel is in Suid-Indië nog grootliks in swang in die Kerk, hoewel daar 'n aftakeling van die kastebewussyn in die Kerk in Noord-Indië te bespeur is.

Daar is talle vraagstukke waarmee die Christelike Kerk in Indië nog worstel en wat die toekoms in hierdie opsig gaan bring is duister. Lykfeeste vir die oorledenes, toordery, gelukbringers en astrologiese voorspellings (sterrewiggelary) hou vir talle Christene nog bekoring in.

Die Christendom word gesien as bodemvreemd in Indië. D. T. Niles van Ceylon het dit treffend uitgedruk in die

woorde: „Die Christendom is nog 'n potplant uit 'n ander wêreld. Die pot moet gebreek en die plant op Indiese bodem geplant word.” Hoe om die Kerk inheems te maak, sonder om met die heidense godsdienste te vermeng, is die groot probleem. Die sing van kerkliedere op Indiese melodieë is 'n poging om die Kerk meer inheems te maak. 'n Ander taak is om die formuliere en belydenisskrifte in 'n taal te giet wat verstaanbaar is vir die Oosterling. Die Westerse inslag van die erediens, sang en geloofswaarhede is vir die nie-Christene 'n ergernis. Die kerkgeboue moet 'n Indiese argitektuur vertoon. Maar hierdie aanpassing of akkommodasie hou ook ernstige gevare in, omdat die hele Indiese lewenswyse, boukuns en musiek sy ontstaan en groei in 'n nie-Christelike godsdienste, die Hindoeïsme gevind het.

Die Kerk in Indië staan voor geweldige uitdagings. Die meeste Christene wat in een staat saamgetrek is in Indië, woon in Kerala. Vyf-en-tagti persent van die inwoners van Kerala is Christene, en van al die Indiese state was Kerala die enigste wat enkele jare gelede bankvas kommunisties gestem het, en toe ook 'n kommunistiese bewind gekry het. Blykbaar het die Christene egter heel spoedig hulle fout uitgevind, en van die kommunistiese bewind ontslae geraak.

Nasionalisme blyk 'n groot struikelblok vir die Kerk in Indië te wees. Vir 'n land wat Hindoeïsme vir meer as 4,000 jaar reeds as 'n kultuur — en nasionale godsdienste het, beteken bekering tot die Christendom meestal verraad teenoor die volkseie. Om die beskuuldiging van volksvreemdheid te ontseun, sing die Kerk gerieflikheidshalwe ook saam in die koor van Nasionalisme, wat kolonialisme uitwys as die grootste sonde denkbaar. Ek wonder hoeveel Christene in Indië hulle verkies het oor Nehroe se openlike aggresie teen Goa?

Indië is 'n ligpunt in Asië wat die Christendom betref, omdat daar die meeste Christene van alle Oosterse lande gevind word. Elf miljoen Christene — dit lyk darem nie te sleg nie; maar om te dink dat dit net 2½ persent van die bevolking uitmaak, en dit na negentienhonderd jaar . . . dan lees ons weer Psalm 22:30: „ . . . Hy heers oor die nasies.” En willekeurig vra jy jouself af: Ook die Oosterse nasies? G. J. SWART.

Comment from two church leaders

Church of the Province of S.A.

. . . We do need the truth so very much if we are to live freely. In publishing a paper „Pro Veritate” you have assumed a very exacting task, and I do pray you may always prove equal to it. In this world the truth must always have about it something of Calvary, for that is where He who is the Truth spoke most clearly. May He then keep you faithful

to the task which you have accepted.

The Methodist Church of S.A.

. . . May I also take this opportunity of saying how glad I was to see the appearance of a magazine of this nature. I value this „dialogue” as God's appointed way for the renewal of His Church in our land, and I want to assure you of my prayerful and active support of this venture of faith . . .

Ons enigste hoop in hierdie tyd

As ons met God is en God met ons, dan sal alles wel wees; dan sal ons die nodige lig en troos en krag ontvang; dan sal die Here ons behoed en veilig deur die diepte lei; maar as die Here nie met ons is nie, dan is ons tyd kort en ons ondergang groot en tragies.

IS ONS NOG MET GOD?

Dit is die vraag. Die Here het ook in ons dag vir Hom 7000 bewaar wat die knie nie vir Baäl gebuig het nie. Dit neem egter nie weg dat ons met droefheid moet erken dat die sondes teen elke gebod van God in ons land en selfs onder ons eie volk geweldig toegeneem het; kyk hoe het die misbruik van sterk drank en ge-

Pro Veritate

Verskyn op die 15de van elke maand.

Korrespondensie & Administrasie:
Alle briewe vir die redaksie en die administrasie aan: Posbus 487, Johannesburg.

Redaksie:

Dr. P. G. Geertsema,
Prof. dr. J. C. G. Kotzé,
Dii. E. E. Mahabane,
R. Orr,
Prof. dr. A. van Selms
en ds. J. W. Wessels.

Eindredakteur:

Ds. C. F. B. Naudé.

Intekengeld: Republiek van Suid-Afrika, S.W.A., die Rhodesië en Protektorate: R2 per jaar vooruitbetaalbaar.
Oorsee: R2.50 per jaar vooruitbetaalbaar.

Tjeks en posorders moet uitgemaak word aan „Pro Veritate” (Edms.) Bpk.

Gedruk deur die Potchefstroom Herald (Edms.) Bpk., Olënlaan, Potchefstroom, vir die eienaars en uitgewers, Pro Veritate (Edms.) Bpk., Posbus 487, Johannesburg.

valle van onsedelikheid toegeneem. Dink maar net daaraan hoe kerkloosheid, kerkloosheid en Sondagsontheiliging toegeneem het. Die Mammon van die stoflik-aardse sit hoog op die troon. Die waarheid struikel op die strate. Ons kan maar vir onself verder dink.

Waarlik die enigste vaste fondament en lewenswortel van heil en hoop is in terugkeer tot die Here onse God.

Elkeen wie se hart nie reg en opreg met die Here is nie, moet op die weg van die ware bekering terugkeer tot God soos die verlore seun. Hy moet die enigste deur, Jesus Christus, ingaan in die skaapkraal.

Die opregtes van hart het egter ook hulle sondes (en soms is dit ernstige sondes) en daardie sondes weeg teen die toekoms van ons volk, in die skaal van die Here.

Ons moet elkeen ons hand in ons boesem steek en breek met ons sondes.

Daar moet hervorming wees in ons lewe en dit ooreenkomstig die beginsels van Jesus Christus. Die heilige moet nog heiliger word.

Ons moet langs die hele front terugkeer tot die goeie ou paaie en daarin wandel — Terug tot God en sy Woord en sy dag en sy kerk en sy gebod.

Ons moet veral sorg dat ons verhouding tot die nie-blanke wat in ons midde woon, reg en christelik is; dat ons hom erken as ons naaste en hom as ons naaste behandel volgens die voorskrif van Christus. „Die terugkeer van die blanke en die bekering van die nie-blanke in ons midde, dit is die één ding wat bo alles nodig en noodsaaklik is.”

(Ds. J. L. v.d. Merwe in „Die Kerkblad” 12.1.'61).

J. A. SCHUTTE.

DIE „WITMANSGODSDIENS”

Onderstaande is oorgeneem uit 'n Christelike Maandblad vir die Bantoes. Die naam van die blad is „Our Africa.” In die Junie-uitgawe (1962) verskyn onderstaande, wat alle lesers tot diep nadenke behoort te stem. Ons is baie dankbaar vir die stryd wat ons mede-Christene met ons voer vir die waarheid.

GOSPEL “EUROPEAN THING”?

It is very clear that the Gospel is “God’s thing”. Without food and water to eat and drink, man would die. Without eyes, ears, hands and feet, man would not be able to see beautiful things like flowers. He would not be able to hear good music or news from the radio, write letters to his friends, or play football.

Who has given man the ability to see, hear and walk? Who has created “nature” from which man gets his food, water and clothes? It is God.

But God has not only provided for the bodily needs of man. He has also made provision for man’s spiritual needs. He has devised a way whereby man can live forever after life. He has done this by sending His Son, Jesus Christ, to die so that man can have eternal life. Through faith and repentance from sin, man can now have the blessed hope of meeting his God and Maker when he leaves this world.

Man has done nothing to deserve God’s bodily provision, such as food and water, eyes to see, ears to hear and mouth to speak or sing. Man also does not deserve the hope of God’s forgiveness and right to be God’s child through the death of Christ. God has done all this because He wants man to come back to Him. That is the message of the Gospel — “good news” to ALL men whether they be Africans, Americans, Chinese, Indians, Europeans, or Coloureds.

There are some people who deny this truth. They say that the Gospel is a “white man’s thing”. That is foolish talk. There are many white people who are “raw heathens”, and curse the Gospel and work against God. They don’t know what the Gospel means.

Africans who say the Gospel is a white man’s thing, are not serious thinkers. They merely want to fool others and themselves as well. Many people who stupidly label the Gospel as “white man’s thing”, waste their money in the beerhalls built for them by Europeans. They starve their own wives and children or parents. These people smoke cigarettes and pipes made by Whites. They also want colour bars abolished so that they can drink “European Liquor”. This shows how thoughtless are the people who say the Gospel is a white man’s thing.

Cigarettes, beerhalls and European liquor are some of the things that are “white man’s things”. But the Gospel is God’s message to man.

There are many Whites who know nothing, or very little, about the Gospel. It is God’s

thing. You are fooling yourself when you say that the Gospel is “white man’s thing”. Your conscience tells you the Gospel is God’s message to all men including yourself. The Gospel is God’s message of life and hope to man.

There are millions of people among all nations of the world today who rejoice in the great hope that they have because of the Gospel. Some day this multitude of believers of all nations, kindreds and tongues shall stand before the Throne of God and say:

“Our salvation is due to our God Who is seated on the Throne, and to the Lamb (Jesus Christ) — to Him we owe our deliverance! (Rev. 7: 10 A.N.T.).

The Gospel is the “power of God unto salvation to everyone that believeth”. (Rom. 1:16).

UITNODIGING AAN DOSENTE

Die redaksie van Pro Veritate wil hiermee 'n vriendelike uitnodiging aan dosente van alle erkende Protestantse kerke se teologiese inrigtings rig om bydraes aan die blad te lewer. Enige vraagstuk of saak van aktuele belang vir die kerk van Christus of vir die maatskappy in die algemeen en toegelig vanuit die standpunt van die Skrif word verwelkom. Hierdie uitnodiging word gedoen in die vaste oortuiging dat ernstige en weldoordagte Skrifbesinning 'n dringende noodsaaklikheid is om lidmate te help om 'n meer doelbewuste en verantwoordelike Christelike lewe te lei. 'n Vriendelike uitnodiging

gaan hiermee ook aan alle Bybelstudiekringe om die resultaat van Skrifstudie en wat beantwoord aan die doelstellinge wat die blad nahu. Enige bydrae van -bespreking aan die blad te besorg.

DISCIPLES OF CHRIST MERGE WITH UNITED CHURCH IN PHILIPPINES

The Church of Christ in the Philippines (Disciples) unanimously approved immediate merger with the United Church of Christ in the Philippines. The United Church of Christ in the Philippines consists of a union of Congregational, Evangelical United Brethren, Methodist and Presbyterian churches.

Nou moet u beslis

Dit is nou die tweede of derde nommer van ons blad wat U kosteloos ontvang het.

U sal egter verstaan dat ons fondse nie toelaat om die blad verder kosteloos te versprei nie. Hierdie nommer is dus die laaste nommer wat kosteloos uitgestuur word aan almal wat reeds 1 of 2 nommers ontvang het.

U moet dus nou die beslissing neem om in te teken op Pro Veritate. Stel dit nie uit nie, anders sal u die Augustusnommer met sy interessante artikels mis. Sal u dus so vriendelik wees, om die vorm in te vul, en met u tjek aan ons te stuur.

Die inskrywingsgeld is vir 12 nommers, met ingang van elke nuwe kwartaal, die nommers van die lopende kwartaal ontvang u kosteloos solank ons hulle beskikbaar het. Die eerste nommer is heeltemal uitgeput, van die tweede nommer het ons duisend eksemplare meer laat druk, maar ook daarvan is nog net 'n klein klompie oor.

Stel dit dus nie uit nie, maar doen dit vandag.

You must decide now

You have now received the second or third copy of our publication, free of charge.

You will appreciate that our funds are not sufficient to allow further free issues, and this is the last free copy to anyone who has already received one or more free copies.

You must now decide whether you wish to subscribe to “Pro Veritate”. Do not delay, or you will not receive the August number with its interesting articles.

Subscriptions should be sent for 12 issues, commencing at first of new quarter — the current quarter’s issues are free whilst they are available. No further copies of the first issue are now available and although we increased the issue of the second number by one thousand copies, only a few of these are still available.

Therefore, don’t delay. Subscribe today.

U kan ons help

Is u bereid om die taak van die redaksie en die sekretariaat wat sonder enige vergoeding hulle dienste verleen, 'n bietjie te help verlig? U kan dit doen deur die volgende punte in ag te neem:

1. Stuur 'n tjek of posorder as u die bedrag van u intekening of ondersteuning aan ons besorg. Ons het nie die masjinerie om rekenings uit te stuur nie.
2. Adresseer u briewe net aan „Pro Veritate”, Posbus 487, Johannesburg, en NIE aan persone nie. Dit geld vir briewe aan die redaksie sowel as vir briewe en inskrywings bestem vir die administrasie.

You can help us

Are you prepared to ease the burden of the editor and the secretary who give their services without any remuneration? You can do this if you will consider the following points:—

1. Send your cheque or postal order. We are not equipped to send out accounts.
2. Address your letters to “Pro Veritate”, P.O. Box 487, Johannesburg, and not to any particular person. This applies to letters to the Editor, as well as to letters and subscriptions addressed to the administration.